

جهانی شدن اقتصاد و پیامدهای آن بر سیاست گذاری خارجی جمهوری اسلامی ایران

محمدجعفر جوادی ارجمند *

استادیار گروه سیاسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

مهدی متین جاوید

کارشناسی ارشد مطالعات منطقه ای دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

(تاریخ دریافت: ۸۴/۲/۱۳ - تاریخ تصویب: ۸۴/۷/۸)

چکیده:

طی دو دهه اخیر، نظام بین الملل شاهد آغاز دوران جدیدی با عنوان جهانی شدن می باشد که علاوه بر اینکه حاکمیت دولت ها را تحت تأثیر خود قرار داده است، موجب ظهور بازیگران جدید در عرصه جهانی نیز شده است که بر اقتصاد جهانی حاکم شده اند. واکنش دولت ها به روند جهانی شدن متفاوت بوده است. بعضی از دولت ها در برابر این فرایند مقاومت کرده اند و برخی دیگر تلاش می کنند با بسترسازی و ایجاد ظرفیت های مناسب سیاسی و اقتصادی، قابلیت انطباق پذیری بیشتری با جهانی شدن پیدا کنند. در این مقاله تلاش شده است تأثیر جهانی شدن اقتصاد بر سیاست گذاری خارجی ج.ا.ا. مورد بررسی قرار گیرد. ضرورت های ناشی از جهانی شدن اقتصاد به دو شکل مورد توجه قرار گرفته است. اول رویکرد اقتصادی به سیاست خارجی می باشد که نقش ابزارهای اقتصادی در سیاست خارجی ایران را نمایان و برجسته می کند. دوم، اتخاذ روش دیالکتیکی در برخورد و مواجهه با جهانی شدن می باشد که می تواند به تغییر رفتار تصمیم گیران سیاست خارجی و در نهایت به کارآمدی و تحول درسیاست خارجی ج.ا.ا. منجر شود. به هر حال، ورود به عرصه جهانی شدن یک تصمیم سیاسی ضروری است و یکی از راه های رفع موانع احتمالی در فرایند جهانی شدن اصلاح ساختار اقتصادی نظام ج.ا.ا. می باشد.

واژگان کلیدی:

جهانی شدن - جهانی شدن اقتصاد - سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران - اقتصاد سیاسی بین الملل - فن آوری ارتباطات و اطلاعات - سیاست گذاری خارجی - دیپلماسی اقتصادی

Email: mjjavad@ut.ac.ir

فکس: ۶۶۴۰۹۵۹۵

* نویسنده مسئول

این مقاله پیشتر در دوره ۳۷، شماره ۳، پاییز ۱۳۸۶ چاپ و منتشر شده است، اما چون نام نویسنده دوم، آقای مهدی متین جاوید از قلم افتاده بود، صفحه اول مقاله به طور تکرار چاپ می شود.